

Zápisnica č. 280

zo zasadnutia P-SCHEMS dňa 15. januára 2024

Prítomní členovia P-SCHEMS:

L. Švorc, M. Halinkovičová, V. Milata, M. Procházka, R. Góra, P. Šimon, Z. Cibulková, I. Šalitroš, J. Moncol'

Originál prezenčnej listiny je k dispozícii na sekretariáte SCHEMS.

Neprítomní členovia P-SCHEMS:

R. Fišera, D. Gyepesová, M. Jerigová, E. Viglašová, R. Oriňaková (ospravedlnili sa)

Prizvaný člen SCHEMS:

M. Drábik

Prizvaní hostia:

Členovia Predsedníctva „CHEM - Spolok študentov FCHPT STU“:
Matej Hubert, Diana Schlettová, Michaela Biskupičová

Forma zasadnutia: prezenčná

Začiatok zasadnutia: 14:00

Ukončenie zasadnutia: 17:00

Program zasadnutia:

1. Otvorenie zasadnutia, prezencia
2. Odovzdanie Medaily SCHEMS
3. Vystúpenie prizvaných hostí – zástupcovia „CHEM - Spolok študentov FCHPT STU“
4. Plán práce P-SCHEMS na 1. polrok 2024
5. Stav hospodárenia SCHEMS
6. Súhrnná správa o činnosti SCHEMS za rok 2023
7. Žiadosť o finančný príspevok na projekty spolupráce s CHÚ SAV, v.v.i.
8. Chemické horizonty
9. Databáza, web, Newsletter, FB
10. ChemZi
11. Informácie zo SNK IUPAC, EuChemS, Chemistry Europe
12. Návrhy na ocenenia SCHEMS v 2024
13. Príprava zasadnutia V-SCHEMS
14. Rozličné

K jednotlivým bodom:

1. Otvorenie zasadnutia, prezencia

Zasadnutie P-SCHEM S otvoril a viedol predseda SCHEM S Ľ. Švorc. V úvode privítal prítomných členov predsedníctva. Niektorí členovia sa vopred ospravedlnili za neúčast'. **Prezentovalo sa celkovo 9 členov P-SCHEM S a prizvaní hostia.**

2. Odovzdanie Medaily SCHEM S

V úvode Ľ. Švorc a V. Milata odovzdali **M. Procházkovi Medailu SCHEM S za dlhodobú aktívnu prácu v SCHEM S**. Michalovi bola vyslovená vďaka za prácu, ktorú vykonáva v rámci predsedníctva, predovšetkým pri administrácii webu SCHEM S, príprave Newsletteru, zavedení a údržbe databázy členov SCHEM S a organizácii zjazdov chemikov vo Vysokých Tatrách. Pôsobil aj ako delegát za Slovensko v rámci Európskej siete mladých chemikov (EYCN).

3. Vystúpenie prizvaných hostí – zástupcovia „CHEM - Spolok študentov FCHPT STU“

Ľ. Švorc v mene SCHEM S privítal členov Predsedníctva „CHEM - Spolok študentov FCHPT STU“ – Mateja Huberta, Dianu Schlettovú a Michaelu Biskupičovú (webová stránka spolku: chemfchpt.sk/, www.facebook.com/ChemFCHPT/, email: predsednictvo@chemfchpt.sk). Tento spolok organizuje napr. Beániu chemikov, ChemDay - veľtrh chemických a potravinárskych firiem v priestoroch FCHPT, ChemSchool - letná škola chémie a potravinárstva pre stredoškólkov, odborné a popularizačné prednášky, exkurzie, netradičné laboratórne experimenty, diskusie a kvízy, tutorstvá a Minierazmus. Trikrát za semester (v počte asi 300 ks) vydávajú časopis Radikál (chemfchpt.sk/radikal.html, email: radikal@chemfchpt.sk). Členovia P-SCHEM S so zástupcami spolku študentov diskutovali o možnosti členstva mladých chemikov - študentov v SCHEM S, ich participácii v sekcii mladých na rôznych podujatiach, publikovania v časopise ChemZi a iné. Zástupcovia reagovali na túto výzvu pozitívne a budú o nej diskutovať so svojimi členmi na predsedníctve a valnom zhromaždení. Ľ. Švorc prisľúbil účasť na valnom zhromaždení spolku, kde členom a sympatizantom porozpráva o agende SCHEM S.

4. Plán práce P-SCHEM S na 1. polrok 2024

Ľ. Švorc niekoľko dní pred zasadnutím P-SCHEM S predložil (elektronicky) členom dokument „*Plán práce P-SCHEM S na 1. polrok 2024*“ so žiadosťou o pripomienkovanie. Drobné pripomienky členov P-SCHEM S boli zapracované. Na zasadnutí bol vyslovený všeobecný súhlas s predloženým návrhom a **plán práce na 1. polrok 2024 bol jednomyselne schválený.**

5. Stav hospodárenia SCHEM S

Informácie o prehľade financií na jednotlivých účtoch SCHEM S za rok 2023:

- konferenčný účet (9053): 60 112,91 €
- zjazdový účet (5556): 4 845,46 €
- členské a 2% z daní: 2 265,61 €

Hlavné výdaje SCHEM S za rok 2023:

- Mzdy: 5 558 €
- ChemZi: 3 070 €
- Členské v EuChemS: 1 694€
- Služobná cesta: 1 022 €

Odmeny: 1 940 € (vrátane 2 × 50 € na CHÚ SAV, v.v.i.)

Poukážky (Alza): 900 €

Dňa 10.1.2024 bol uhradený členský príspevok SChemS (10 €) v Rade slovenských vedeckých spoločností (RSVS) na rok 2024. O stave hospodárenia informovala hospodárka M. Halinkovičová.

6. Súhrnná správa o činnosti SChemS za rok 2023

V súvislosti s vyhodnotením aktivít vedeckých spoločností pôsobiacich pri SAV, najmä s výročným hodnotením realizácie projektov spolupráce medzi ústavmi SAV a vedeckými spoločnosťami treba v podobe vyplnenia tradičného formulára odovzdať dokument „Súhrnná správa o činnosti SChemS za rok 2023“. Správu treba odovzdať do 09.02.2024, a to elektronicky na email Dr. Miroslava T. Morovicsa (morovics@up.upsav.sk) a v tlačenej podobe na adresu Komisie SAV pre spoluprácu s VS (KSVS). Informoval o tom Ľ. Švorc.

7. Žiadosť o finančný príspevok na projekty spolupráce s CHÚ SAV, v.v.i.

Ľ. Švorc oboznámil členov P-SChemS s dokumentom „Žiadosť o finančný príspevok na projekty spolupráce s CHÚ SAV, v.v.i.“, ktorý sa na začiatku kalendárneho roka podáva na posúdenie pre KSVS. Zároveň požiadal členov o aktivitu pri vypracovaní návrhu žiadosti a jeho kontroly v priebehu najbližších dní/týždňov, aj s ohliadnutím na minuloročné žiadosti. Vypracovaná žiadosť bude následne elektronicky aj osobne doručená riaditeľovi CHÚ SAV, v.v.i. Mgr. Stanislavovi Kozmonovi, PhD. **Deadline na odovzдание žiadosti na KSVS je 09.02.2024.**

8. Chemické horizonty

I. Šalitraš informoval o prvom tohtoročnom termíne prednáškového cyklu Chemické horizonty. V stredu 07.02.2024 o 14:00 sa prostredníctvom MS Teams uskutoční prednáška s názvom „Chemická olympiáda a súvisiace vzdelávacie aktivity pre mladých chemikov“ v podaní predsedu Slovenskej komisie Chemickej olympiády doc. RNDr. Martina Putalu, CSc. (Katedra organickej chémie Prírodovedeckej fakulty UK v Bratislave) a spoluorganizátorky minulého ročníka Letnej školy chemikov Mgr. Jely Nociarovej, PhD. (Katedra chémie Fakulty prírodných vied UMB v Banskej Bystrici). Vo svojej prednáške predstavia možnosti, ktoré študentom základných a stredných škôl ponúka chemická olympiáda a podporné aktivity pre mladých chemikov (Letná škola chemikov, Letná škola mladých chemikov, PopChemOl – prípravné semináre s autormi úloh pre riešiteľov chemickej olympiády a ChemoUK – korešpondenčný seminár). Bližšie informácie o prednáške nájdete na našej webovej stránke schems.sk/chemicka-olympiada-a-suvisiace-vzdelavacie-aktivity-pre-mladych-chemikov/.

9. Databáza, web, Newsletter, FB

Databáza SChemS eviduje aktuálne 890 členov (z toho je 37 čestných členov). Na stránke schems.sk/newsletter/ je uvedený zoznam všetkých Newsletterov, ktoré členovia SChemS dostávajú elektronicky na mesačnej báze. M. Procházka, I. Šalitraš a Ľ. Švorc priebežne uverejňujú príspevky o aktivitách SChemS na webe, FB a v Newsletteri. SChemS eviduje v súčasnosti 1027 sledovateľov nášho FB. Bola otvorená otázka možnosti vytvorenia spoločného disku SChemS, tzv. „cloud“, ktorý by bol dostupný pre členov P-SChemS. K nahliadnutiu,

stiahnutiu a prípadnej editácii by v ňom boli základné dokumenty SChemS (tlačivá, zápisnice a pod.). M. Procházka potvrdil, že v blízkej budúcnosti vyvinie v tomto smere aktivitu a vytvorí *cloud* cez konto predsedu SChemS (president@schems.sk).

10. ChemZi

Pred niekoľkými dňami informovala nová šéfredaktorka ChemZi a podpredsedníčka SChemS M. Jerigová o najnovšom čísle časopisu **ChemZi 19/2 2023**, ktoré je v súčasnosti v štádiu prípravy. Bude venované pamiatke bývalého predsedu SChemS a šéfredaktora ChemZi D. Veliča. Príspevky treba M. Jerigovej odoslať v priebehu januára 2024.

11. Informácie zo SNK IUPAC, EuChemS, Chemistry Europe

M. Drábik informoval o predložení "*Správy o činnosti a charakteristike činnosti SNK IUPAC v roku 2023*" pre Odbor medzinárodnej spolupráce SAV. Medzi najvýznamnejšími prínosmi SNK IUPAC v minulosti a v budúcnosti, a v rámci nadväznosti na činnosť SChemS správa uvádza:

- Ponuku pre IUPAC - organizovať „**52nd IUPAC World Chemistry Congress (WCC)**“ a „**55th IUPAC GA**“ v roku 2029 (18.-24.08.2029) v Prahe v spolupráci slovenských a českých chemikov, ponuka vyhrala nad ponukami z Číny, Taiwanu a Nemecka.
- **IUPAC Poster Prize Certificate**. Túto výsadu už tradične využívame ako výrazný motivačný efekt pre našich mladých kolegov. Na 75. zjazde chemikov (04.-08.09.2023, Starý Smokovec) sa laureátkami stali Dhiya Krishnan - PhD. študentka z ÚACH SAV Bratislava a Martina Machalová - PhD. študentka z VUT Brno.
- Účasť chemikov zo Slovenska na práci odborných vedeckých divízií a komisií IUPAC:
 - Prof. RNDr. R. Oriňaková, DrSc. v divízii fyzikálna a biofyzikálna chémia,
 - Doc. RNDr. M. Drábik, CSc. v medzidivíznej komisii pre terminológiu, názvoslovie a symboly,
 - RNDr. L. Krivosudský, PhD. v divízii IUPAC anorganická chémia,
 - Prof. Ing. J. Labuda, DrSc. v divízii IUPAC analytická chémia,
 - Ing. I. Lacík, DrSc. vo Vedeckej rade IUPAC a v divízii polyméry,
 - Prof. Ing. L. Švorc, DrSc. v divízii chémia a ľudské zdravie.

L. Švorc podal informáciu od R. Oriňakovej ohľadom zasadnutí **Výkonného výboru EuChemS plánovaných na rok 2024:**

- Brusel, 22.-23.02.2024
- online, 19.06.2024 od 09:00 do 16:00
- Berlín, 23.-24.10.2024

P-SChemS schválilo účasť R. Oriňakovej na októbrovom zasadnutí Výkonného výboru EuChemS v Berlíne.

EuChemS dňa 15.01.2024 spustilo výzvu na nominácie na „*EuChemS Young Chemists' Award (EYCA) 2024*“ (www.euchems.eu/awards/european-young-chemists-award/). Žiadosti sa podávajú online prostredníctvom stránky www.euchems.eu/eyca-2024-nomination-form/. Cieľom EYCA je prezentovať a oceniť vynikajúci výskum, ktorý vykonávajú mladí vedci pracujúci v chemických vedách. Cena je určená najmä ako podpora mladším chemikom, ktorých súčasný výskum vykazuje vysokú úroveň excelentnosti a výnimočnosti. Taktiež sa snaží odmeniť mladších chemikov s výnimočnými schopnosťami, ktorí budú príslušobom budúcich úspechov

v chemickom výskume. Ľ. Švorc požiadal členov o **zváženie nominácie 2-3 mladých chemikov**, ktorých by SChemS nominovala na toto ocenenie. **Uzávierka na podávanie žiadostí je 19.04.2024.**

Chemistry Europe zverejnilo prvý tohtoročný **Newsletter**, ktorý je k nahliadnutiu na stránke m7.info.wiley.com. V priebehu najbližších týždňov bude zverejnený aj zoznam nových členov „*Chemistry Europe Fellows Working Group*“. Informoval o tom Ľ. Švorc. Na konci roka 2023 P-SChemS do tejto skupiny **nominovala člena P-SChemS I. Šalitroša.**

12. Návrhy na ocenenia SChemS v 2024

Ľ. Švorc požiadal členov P-SChemS o prednesenie návrhov na ocenenia členov našej spoločnosti v roku 2024. Zároveň potvrdil, že bude elektronicky informovať predsedov Odborných skupín SChemS o možnosti navrhnúť člena spoločnosti na ocenenie (aj s odôvodnením). O jednotlivých návrhoch sa bude rokovať na zasadnutí V-SChemS, na ktorom prebehne aj schvaľovanie.

13. Príprava zasadnutia V-SChemS

Ľ. Švorc informoval o zasadnutí V-SChemS, ktoré sa predpokladá približne **v polovici marca 2024 (priebežne v týždňoch od 11.03.2024 do 22.03.2024)**. Zároveň požiadal členov P-SChemS o súčinnosť pri príprave zasadnutia (predovšetkým v sumarizácii aktivít v jednotlivých agendách za rok 2023). Presný dátum a čas bude upresnený v priebehu najbližších týždňov.

14. Rozličné

a. **Maďarská chemická spoločnosť** v mene jej predsedu Prof. Dr. Petra Szalaya oslovila SChemS na účasť v projekte v rámci V4. Projekt "*Talent Management after the Pandemic in the V4 Countries in STEM Fields, Especially in Chemistry*" bude mať za cieľ podporovať mladé talenty v chémii. Trvanie projektu je od 01.07.2024 do 30.06.2025. Informoval o tom Ľ. Švorc, ktorý zároveň v komunikácii s predsedom Maďarskej chemickej spoločnosti potvrdil súčinnosť našej spoločnosti pri príprave tohto projektu. **Deadline na podanie projektu je 31.01.2024.**

b. Konferencie v roku 2024 a podpora SChemS mladých chemikom:

76. Zjazd chemikov sa uskutoční v dňoch **26.-29.08.2024** v **kampusu Vysoké školy báňské-Technické univerzity v Ostrave**. Informoval o tom Ľ. Švorc (z pozície predsedu SChemS je zároveň vedeckým tajomníkom zjazdu). SChemS je tradičným partnerom tohto podujatia a podporí účasť mladých slovenských chemikov vo forme uhradenia vložného a ubytovania (alebo ich časti). Podporu budú môcť žiadať len členovia SChemS, ktorí v čase konania zjazdu nepresiahnu vek 30 rokov. Oficiálna výzva bude zverejnená čoskoro. Bližšie informácie o zjazde sú zverejnené na oficiálnej stránke zjazdu 76sjezdchemiku.cz/.

66. Poľský zjazd chemikov sa uskutoční v termíne **16.-20.09.2024** v **Poznani**. Bližšie informácie sú uvedené na oficiálnej stránke zjazd.ptchem.pl/. Aj v tomto prípade bude SChemS podporovať mladých chemikov zo Slovenska vo forme uhradenia vložného a ubytovania (alebo ich časti). Výzva bude zverejnená už čoskoro.

- L. Švorc informoval o konferencii "**7th International Congress on Chemistry for Cultural Heritage**", ktorá sa uskutoční v dňoch **02.-05.07.2024 v priestoroch Bratislavského hradu**. Organizátormi sú Slovenská technická univerzita v Bratislave a Slovenské národné múzeum v spolupráci so SChemS a jej odbornou skupinou „*Chémia v kultúrnom dedičstve*“. Záštitu nad týmto podujatím prevzala Slovenská komisia pre UNESCO. Bližšie informácie o konferencii sú zverejnené na stránke chemch2024.educell.sk/.
- c. L. Švorc tlmočil správu z konca roka 2023, že dlhoročný člen SChemS a odborný garant sekcie Chemprogress na našich zjazdoch, **prof. Ing. Ján Híveš, PhD.**, bol Nemeckou chemickou spoločnosťou (GDCh) vybraný ako prednášateľ v rámci **cyklu prednášok "Heyrovský - Ilkovič - Nernst"** (HIN Lectureship). Tieto prednášky majú za cieľ iniciovať a zlepšovať vzťahy v rámci trilaterálnej spolupráce medzi slovenskými, českými a nemeckými výskumnými inštitúciami (od roku 2006). SChemS organizovala v rokoch 2010 až 2022 celkovo päť prednášok z tohto cyklu, kedy u nás vystúpili uznávaní nemeckí chemici akými sú prof. Matysik, prof. Dunsch, prof. Schuhmann, prof. Lisdat a minulý rok profesorka Kranz. **Prof. Híveš sa stal celkovo tretím slovenským vedcom** (po prof. Labudovi v roku 2011 a prof. Beinrohovi v roku 2020), ktorý vystúpi v rámci tohto prednáškového cyklu počas jeho takmer 20-ročnej existencie. SChemS sa tak dostalo veľmi pekného uznania.
- d. L. Švorc uviedol informáciu, že **Slovenská komisia Chemickej olympiády (SK ChO)** pre **nové funkčné obdobie (február 2024 – január 2029)** určila za **nového podpredsedu SK ChO Ing. Tibora Dubaja, PhD.** (Ústav fyzikálnej chémie a chemickej fyziky FCHPT STU, email: tibor.dubaj@stuba.sk). Zároveň bude pôsobiť ako kontaktná osoba s P-SChemS ohľadom otázok týkajúcich sa chemickej olympiády. **P-SChemS sa v diskusii vyjadrilo, že nového podpredsedu bude postupne prizývať na svoje zasadnutia.** Januárom 2024 sa zároveň končí funkčné obdobie súčasnej SK ChO, kedy uplynie platnosť dekrétov vystavených MŠVVaŠ SR. Predsedu SK ChO podľa organizačného poriadku chemickej olympiády navrhuje SChemS po konzultácii s SK ChO. **Na zasadnutí SK ChO dňa 26.10.2024 členovia navrhli a jednomyselne odporučili na funkciu predsedu SK ChO súčasného predsedu, doc. RNDr. Martina Putalu, PhD. Členovia P-SChemS zvažili tento návrh a jednomyselne podporili nomináciu doc. RNDr. Martina Putalu, PhD. na funkciu predsedu SK ChO na funkčné obdobie od februára 2024 do januára 2029.** L. Švorc v mene SChemS odošle súhlasné stanovisko na príslušnú sekciu MŠVVaŠ SR a oddelenie Národného inštitútu vzdelávania a mládeže (NIVAM).
- e. V nadväznosti na minuloročnú diskusiu ohľadom možnosti **výjazdového zasadnutia P-SChemS v roku 2024** bola potvrdená predbežná rezervácia pre cca 12 osôb **na ÚVZ UK Richňava v Štiavnických baniach v termíne 13.-15.09.2024**. Predbežnú rezerváciu potvrdila emailom E. Viglašová.
- f. L. Švorc pred časom požiadal spoluorganizátorku minulého ročníka Letnej školy chemikov Mgr. Jelu Nociarovú, PhD. o **zoznam podujatí v roku 2024, ktoré sa týkajú Chemickej olympiády a Letných škôl chemikov**. Zoznam a dátum konania jednotlivých podujatí je aj s krátkou anotáciou uvedený v nasledujúcej tabuľke:

06.-09.03.2024	<p>Celoštátne kolo Chemickej olympiády, kat. A a EF – jubilejný 60. ročník Miesto konania: Bratislava Predpokladaný počet účastníkov: 70</p> <p>Najvyššie súťažné kolo pre riešiteľov chemickej olympiády v kat. A a EF, výber reprezentantov na medzinárodné súťaže. V tomto roku sa uskutoční jubilejný 60. ročník s pozvanými hosťami.</p>
02.-17.07.2024	<p>Letná škola chemikov Miesto konania: Prievidza – Nováky Predpokladaný počet účastníkov: 60</p> <p>Podpora talentovaných študentov so záujmom o chémiu z radov najúspešnejších riešiteľov krajských kôl chemickej olympiády v kat. B a C – prednášky, semináre, praktické laboratórne cvičenia (7h/denne), networking medzi mladými so záujmom o prírodné vedy.</p>
Júl/august 2024	<p>Letná škola mladých chemikov Miesto konania: Banská Štiavnica Predpokladaný počet účastníkov: 30</p> <p>Podpora najmladších talentov – úspešní riešitelia krajských kôl chemickej olympiády, kat. D (najmä deviataci zo ZŠ). Prednášky, laboratórne cvičenia, hry s chemickou tematikou, networking medzi mladými so záujmom o prírodné vedy.</p>
August 2024	<p>Letná škola korešpondenčného seminára ChemoUK Miesto konania: Bratislava Predpokladaný počet účastníkov: 30</p> <p>ChemoUK je korešpondenčný seminár z chémie pre študentov stredných škôl, so zameraním najmä na 2 najvyššie ročníky štúdia. Vznikol v r. 2018 ako prirodzená potreba pokračovania Letnej školy mladých chemikov (pre deviatakov) a Letnej školy chemikov (pre prvákov a druhákov SŠ), keďže tretiaci a štvrtáci predtým nemali možnosť stretnúť sa počas prázdnin a rozvíjať svoje vedomosti, hoci sa častokrát už poznajú s predošlých podujatí. Vyvrcholením seminára je stretnutie najúspešnejších riešiteľov na PriF UK, podpora záujmu o prírodné vedy a o ich štúdium v rámci SR.</p>

V Bratislave dňa 22.01.2024

prof. Ing. Ľubomír Švorc, DrSc.
predseda SChemS